7/11460

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

KAN.KAR.MD.

Sayı: A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/11460-17240/44622 26 Aralık 2005

Konu:.....

.....

Sayın Emin ŞİRİN
İstanbul Milletvekili

İlgi: 24/11/2005 tarihli yazılı soru önergeniz.

Mavi Kitapla ilgili İngiltere Parlamentosuna yazılan mektuba ilişkin, ilgi önergenizde yer alan sorularınız ekte cevaplandırılmıştır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

İsmail ALPTEKİN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek - Soru cevabı (2 sayfa)

7/11460

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı

CEVAPLAR:

Cevap 1.– Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Bülent ARINÇ tarafından "Mavi Kitap" hakkında İngiltere Avam Kamarası Başkanı Michael MARTIN ve Lordlar Kamarası Lideri Lord Falconer of THOROTON'a yazılan mektuplara cevap gelmiştir:

Avam Kamarası Başkanının 16/5/2005 tarihli, Lordlar Kamarası Liderinin ise 21/5/2005 tarihli mektuplarının birer örnekleri Dışişleri Bakanlığı Güvenlik İşleri Genel Müdür Yardımcılığının (GİGY) 31 Mayıs 2005 tarih ve 407.11/2005/GİGY/231385 sayılı yazısıyla TBMM Genel Sekreterliğine iletilmiştir.

Cevap 2.- İngiltere Avam Kamarası Başkanı Michael MARTIN'in 16/5/2005 tarihli mektubunda Avam Kamarası Başkanı olarak tarafsız kalmak durumunda olduğundan bu konuda yorum yapamayacağı belirtilmekte ancak söz konusu mektubun bir kopyasının Avam Kamarası Kütüphanesine konduğu, mektubun aslının ise daha iyi değerlendireceğine inandığı Dışişleri ve İngiliz Milletler Topluluğu İşleri Başkanlığına gönderildiği ifade edilmektedir.

Lordlar Kamarası Lideri Lord Falconer of THOROTON'un 21/5/2005 tarihli mektubunda ise "Mavi Kitap"ın 1916 yılında İngiliz Hükümeti tarafından bastırıldığı ve aynı yıl "Command Paper" olarak Parlamentoya sunulduğu ancak bu durumun söz konusu kitabın Parlamento tarafından hazırlandığı veya onaylandığı anlamına gelmediği belirtilmekte ve Sayın TBMM Başkanının mektubunun Avam Kamarası Kütüphanesine konulduğu kaydedilmektedir.

Anılan cevabi mektupların siyasi, hukuki, diplomatik ve diğer veçhelerden ayrı ayrı değerlendirilmesini ve taşıdıkları anlamların Bakanlık görüşü ile birlikte TBMM'ye bildirilmesi için bir girişimde bulunulması yönünde Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğüne verilen talimat doğrultusunda 3/6/2005 tarihinde Dışişleri Bakanlığı Güvenlik İşleri Genel Müdür Yardımcılığından (GİGY) bu konuda görüş sorulmuştur.

Dışişleri Bakanlığı Güvenlik İşleri Müdür Yardımcılığı (GİGY) tarafından 16/6/2005 tarihinde Dış İlişkiler ve Protokol Müdürlüğüne gönderilen cevapta; talep edilen değerlendirme hususunda Londra Büyükelçiliğimizin cevabi telgrafında yer verilen hususlar şöyle sıralanmıştır:

- "Mavi Kitap" 1916 yılında Parlamentoya "Command Paper" olarak gelmiştir. "Command Paper"ın Parlamentoyu hiçbir bağlayıcılığı bulunmamaktadır. "Command Paper" hükümetin değişik birimlerinin yazdıkları, yayınladıkları yıllık raporlar, bilgi notları ve "Beyaz Kitap"lara verilen genel tanımdır. Hükümet tarafından parlamenterlerin bilgilendirilmesi amacını taşır. Parlamentoda, parlamenterlerin yararlanabilmeleri amacıyla Parlamento Kütüphanesine konulur. Belli bir süre sonra da Kütüphanenin arşivlerine kaldırılır. Her yıl çok sayıda "Command Paper" Parlamentoya gönderilmektedir. Mavi Kitap olarak anılan "Command Paper 8325" halen kütüphane arşivlerinde muhafaza edilmektedir.

- Lord Falconer of THOROTON ve Michael MARTIN'in mektuplarında TBMM Başkanı Sayın Bülent ARINÇ'ın mektubunun ve eklerinin de kütüphaneye yerleştirildiği belirtilmektedir. Böylelikle, Sayın TBMM Başkanının mektubu da "Command Paper 8325" ile aynı muameleye tabi tutulmuş olmaktadır.

- Londra Büyükelçiliğimiz Parlamento Kütüphanesiyle temas ederek, Sayın TBMM Başkanının mektubunun 1916 tarihli Mavi Kitabı içeren "Command Paper" ile birleştirilmesi ve bu dokümanlardan birini arayanın otomatik olarak diğerini de görebilmesinin sağlanması imkanını araştırmıştır. Yetkililer, 1916 tarihli "Command Paper"ın kütüphane arşivinin çok derinliklerinde kaldığı cihetle halihazırda bunun teknik olarak mümkün olmadığını belirtmişlerdir. Bununla birlikte, halen yeni bir endeksleme sistemi üzerinde çalışıldığı ve bu sistemin tamamlanması sonrasında bu tür "cross reference"ların (çapraz referans) kolaylaşacağı dile getirilmiştir. Bu mümkün olduğu takdirde, 1916 tarihli Command Paper'ı arayanların TBMM Başkanı Sayın Bülent ARINÇ'ın mektubunu da görmesi kaçınılmaz kılınacaktır.

Dışişleri Bakanlığı tarafından ayrıca, konuya ilişkin hukuki inceleme ve araştırmaların sürdürülmekte olduğu ve farklı bulgu ya da yorum elde edildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi sunulacağı bildirilmiştir.

Cevap 3.- Mektuplara yazılan cevaplara, 16/12/2005 tarihinden itibaren "www.tbmm.gov.tr" sitesinde, "Meclis Haber" bölümü, "Meclis Başkanı Haberleri" başlığından ulaşılabilmektedir.